

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2019

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2019

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.....	1. תיאור החברה.....	1.
1.....	1.1 בעלי מניותיה של החברה.....	
1.....	1.2 תחומי פעילותה של החברה.....	
1.....	2. אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון.....	2.
1.....	2.1 עדכון ואישור מדיניות התגמול של החברה.....	
1.....	2.2 נושאי משרה.....	
2.....	2.3 הליכים משפטיים.....	
2.....	2.4 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד.....	
3.....	2.5 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית.....	
5.....	3. המצב הכספי.....	3.
5.....	3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים.....	
7.....	4. תוצאות הפעילות.....	4.
7.....	4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים.....	
7.....	4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו.....	
8.....	4.3 רווח כולל מתחומי פעילות.....	
9.....	4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות.....	
13.....	5. תזרים מזומנים.....	5.
14.....	6. מקורות מימון.....	6.
14.....	7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה.....	7.
14.....	8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302).....	8.
14.....	בקורות ונהלים לגבי הגילוי.....	
14.....	בקרה פנימית על דיווח כסף.....	
15.....	9. אירועים לאחר תאריך מאזן.....	9.
15.....	9.1 הודעה על פרישה – נושא משרה.....	
15.....	9.2 הכרזה על חלוקת דיבידנד.....	

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס 2019

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2019 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2018 ("הדוח התקופתי").

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ("הממונה").

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות החברה. יו"ר דירקטוריון החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כמנכ"ל מנורה מבטחים החזקות מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות, מוחזקת בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח כללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) וביטוח בריאות. בנוסף, מחזיקה החברה בסוכנות הביטוח אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ.

לתיאור תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

2. אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 עדכון ואישור מדיניות התגמול של החברה

בחודש ינואר 2019, אישר דירקטוריון החברה בהמשך לאישור והמלצת ועדת הביקורת, את עדכון מדיניות התגמול של החברה (להלן: "המדיניות"), בעיקר על רקע חקיקת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016, וזאת על מנת להתאימה בצורה המיטבית לפעילות והתנהלות החברה והקבוצה ולשינויים שחלו כאמור בנושא תגמול בכירים, והכל תוך שמירה על יעדי המדיניות ועמידה בהוראות חוזר 2014-9-2 "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים".

2.2 נושאי משרה

בחודש פברואר 2019, אישר דירקטוריון החברה את מינויו של ה"ה רן קלמן, החל מיום 1 באפריל 2019, כמנהל הכספים של החברה במקביל לכהונתו כמנהל הכספים של מנורה מבטחים פנסיה וגמל, ותוך מיזוג תפעולי של שני אגפי הכספים הנ"ל. על רקע שינוי המבנה הארגוני כאמור, הודיע ה"ה אילן שגב על רצונו לפרוש מתפקידו בתוקף מיום 30 במרס 2019.

2.3 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.4 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.4.1 הוראות דין החלות על הקבוצה באופן כללי

2.4.1.1 חוקים ותקנות

- **חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019** - בחודש ינואר 2019, פורסמו ברשומות תיקון 20 ו-21 לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, אשר עיקריהם כלהלן: שמו של החוק שונה ל"חוק התחרות הכלכלית"; תקרת העיצום הכספי לפי החוק אשר עמדה על 24 מיליון ש"ח עלתה לסך של עד 100 מיליון ש"ח; הורחבה האחריות הפלילית בחוק על נושאי משרה בתאגיד, תוך קביעת עבירה עצמאית של היעדר פיקוח (גם אם לא בוצעה על ידי תאגיד או עובדיו הפרה כלשהי של החוק), כך שהחוק מחייב כעת את נושאי המשרה לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי החוק. הפרת חובת פיקוח זו עלולה לגרום סנקציה פלילית של מאסר עד שנה וקנס הקבוע ליחיד בשל אותה עבירה. כמו כן, הורחבה ההגדרה של בעל מונופולין כך שתחול גם על תאגיד המחזיק ב"כוח שוק משמעותי שאינו זמני" גם אם נתח השוק שלו נמוך מ-50%. בנוסף, הוחמרה הענישה בגין עבירת ההסדר הכובל, מ-3 שנות מאסר לעד 5 שנות מאסר.

2.4.1.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש אוגוסט 2018 פרסמה הממונה חוזר שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי" אשר הוטמע בחוזר המאוחד (להלן: "החוזר"). החוזר מסדיר באופן מקיף את כללי הממשל התאגידי של דירקטוריון גוף מוסדי וועדותיו תוך קביעת סטנדרט מינימלי לניהול תקין של הגוף המוסדי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון וועדותיו, וזאת באמצעות קביעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו. החוזר האמור, יבטל ויחליף חוזרים קיימים הנוגעים לנוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו תוך הצהרה כי הוראות החוזר נועדו להחליף גם את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 שבתוקף, אשר תמשכנה לחול על חברות מנהלות של קופות גמל ענפיות בלבד (להלן: "תקנות דירקטוריון וועדותיו"). למעט הוראות המעבר הפרטניות המפורטות בסעיף 5 לחוזר דירקטוריון גוף מוסדי, החוזר נכנס לתוקפו ביום 25 באפריל 2019. בחודש אפריל 2019 פרסם הממונה טיוטת הודעה על נושאים שניתן לדון בהם בישיבות משותפות לגוף המוסדי ולתאגידים אחרים אשר כולל פירוט של רשימת נושאים המפורטים בסעיף 26 לחוזר וכן נושאים שאינם כלולים בסעיף האמור ובלבד שלא קיים חשש לניגוד עניינים או לפגיעה ממשית בעצמאות הדיון בדירקטוריון.

2.4.1.3 הצעות חוק וטיוטות תקנות וחוזרי ממונה

- בחודש מרס 2019 פורסמה טיוטת תיקון להוראות החוזר המאוחד חלק 1 שער 5, פרק 5 בעניין "תגמול". הטיוטה פורסמה על רקע הצורך בהתאמת הוראות הממונה לאסדרה שנעשתה בתחום בשנים האחרונות, ובפרט, לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק התגמול"). בין השינויים העיקריים הנכללים בטיוטה ניתן למנות: היעדר הצורך באישור הדירקטוריון בעת שינוי לא מהותי שאושר בידי המנכ"ל בתנאי התגמול של נושאי משרה הכפופים אליו; ביטול קביעת "יחס ההכפלה" ופרסומו לצורך קביעת התגמול של יו"ר הדירקטוריון, כך שתגמולו של היו"ר יקבע בהתחשב בתגמול דח"צ, בשיעור משרתו של היו"ר ובשיקולים נוספים המפורטים בחוזר; החרגה מתחולת מדיניות התגמול על בעלי תפקיד מרכזי שאינם בעלי השפעה על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי; הוספת האפשרות להעניק לבעל תפקיד מרכזי רכיב משתנה

ע"פ שיקול דעת בהתחשב בטיב עבודתו ותרומתו בסכום שלא יעלה על 3 משכורות; ביטול מנגנון דחיית תשלום רכיב משתנה לבעל תפקיד מרכזי ובלבד שסך התגמול לא יעלה על התקרה לתשלום הקבועה בחוק התגמול (2.5 מיליון ש"ח) וסך הרכיב המשתנה לא יעלה על 40% מהרכיב הקבוע באותה שנה. כמו כן, נוספה בטיוטת התיקון האפשרות לשלם מענק שימור שאינו מותנה ביצועים לעובדים אשר יוגדרו ע"י הדירקטוריון כ"עובדי מפתח".

2.4.1.4 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחדש מאי 2016, חתמה ישראל על הצטרפותה להסכם הרשויות המוסמכות ליישום האמנה המולטילטרלית לחילופי מידע אוטומטי הנוגע למידע פיננסי (Common Reporting Standart – CRS) וליישום האמנה המולטילטרלית לדיווח בין מדינות (Country by Country Report – CBC) ה-CRS הינו הסכם ליישום חילופי מידע אוטומטיים בנוגע לחשבונות פיננסיים של תושבים זרים. ההסכם ותקניו פותחו על ידי ה-OECD לצורך אכיפת דיני המס. ההסכם מגדיר תקן הקובע, בין היתר, הוראות לגבי סוג המידע והגופים הפיננסיים עליהם תחול החובה של העברת המידע לרשויות והמועד להעברת המידע. התקן נשען במידה רבה על המודל שפותח במסגרת יישום מדיניות ה-FATCA. בחודש אוקטובר 2017, פרסמה הממונה נייר שעניינו היערכות ליישום הסכם לחילופי מידע אוטומטיים, במסגרתו הובהר כי במהלך תקופת הביניים עד להשלמת תהליך התקנת התקנות, יהיה רשאי גוף מוסדי לבקש את פרטי התיעוד העצמי הנדרשים בהוראות התקן, ובכלל זה, הצהרה מהלקוח על המדינה או המדינות שבהן הוא תושב לצרכי מס והפרטים הרלבנטיים לתיעוד העצמי. משכך, הובהר כי סירוב של גוף מוסדי לפתוח חשבון בשל חוסר שיתוף פעולה מצד לקוח למסירת מידע, לא ייחשב מבחינת הממונה כפעולה שאינה עולה בקנה אחד עם הוראות הדין. בחודש ינואר 2019, אישרה ועדת הכספים את תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019, והן פורסמו ביום 6 בפברואר 2019. התקנות מסדירות את אופן זיהוי הלקוחות שייכללו בדיווחים לרשות המיסים, את המועדים לביצוע הדיווחים וכן חובות נוספות בקשר לתהליך יישום התקן האחד.

2.5 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.5.1 שוק ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

2.5.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

מרבית האינדיקטורים לפעילות המשק שפורסמו בחודשים האחרונים תומכים בהערכה שהמשק המשיך לצמוח בקצב נאה ברבעון הראשון של 2019. גם נתוני שוק העבודה מעידים כי המשק מצוי בסביבת תעסוקה מלאה: שיעור האבטלה ירד לשפל היסטורי, שיעור התעסוקה התייצב ברמת שיא ונמשכת עליית השכר, בהובלת המגזר העסקי. יצוין, שעל פי תחזית בנק ישראל, התוצר צפוי לצמוח בשנת 2019 בכ- 3.2%, קצב נמוך מעט בהשוואה לתחזית הקודמת, וב- 2020 הוא צפוי לצמוח ב- 3.5%.

סביבת האינפלציה התייצבה מעל הגבול התחתון של יעד בנק ישראל. ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש מרס 2019 עלו המחירים בשיעור של כ- 1.4%. יחד עם זאת, אינפלציית הליבה (המדד ללא אנרגיה, פירות וירקות והתערבות ממשלתית) עלה בשיעור של כ- 0.9%, ונמצא מתחת ליעד האינפלציה. יחד עם זאת, ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בסוף חודש מרס 2019, ירדו מחירי הדירות (שאינם חלק ממדד המחירים לצרכן) בכ- 0.7%. מספר העסקאות המשיך לגדול, בפרט בקרב הרוכשים דירה לראשונה, לצד הירידה המתמשכת בהשקעה בבנייה למגורים. היקף המשכנתאות ממשיך להתרחב, וריבית המשכנתאות נותרה יציבה.

הגירעון התקציבי המצטבר ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בסוף חודש מרס 2019 הגיע ל- 3.4% תוצר, מעל היעד של 2.9%, בעיקר בגלל גידול בהוצאות הממשלה. הצפי הינו שללא התאמות פיסקליות, הגירעון התקציבי יעלה לשיעור של כ- 4% בשנת 2019.

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית ממשיכה להצביע על התמתנות בקצב הצמיחה ובאינפלציה. הסיכונים העיקריים הנשקפים הם האפשרות להחרפה ב"מלחמת הסחר" (למרות ההתקדמות במגעים בין ארה"ב לסין), והחשש שבריטניה תפרוש מהאיחוד האירופי ללא הסדר. בארה"ב חלה התמתנות בקצב האינפלציה וה- FED הותיר את הריבית על כנה, תוך שתחזיות הריבית עודכנו כלפי מטה. בנוסף לכך הודיע ה- FED על כוונתו לסיים את צמצום המאזן מוקדם מהצפוי.

באירופה הפעילות הכלכלית ממשיכה לאבד מומנטום. ה- ECB הותיר את הריבית ללא שינוי ועדכן את תחזיות הצמיחה והאינפלציה כלפי מטה, אך ציין שהסיכויים לגלישה למיתון נמוכים מאוד. נוסף לכך חידש ה- ECB את תוכנית העמדת האשראי לבנקים המסחריים על מנת לתמוך בפעילות הכלכלית בגוש. בבריטניה נותרו הסיכונים גבוהים בהשפעת הברקזיט, ואי-הוודאות צפויה להכביד על הפעילות הכלכלית בחודשים הקרובים. ביפן התמתנה הפעילות הכלכלית מתחילת השנה, לאחר התאוששות מסוימת ברבעון האחרון של 2018. במשקים המתעוררים ניכרה יציבות יחסית, אך הפעילות הכלכלית צפויה להתמתן; הצמיחה בסין הוסיפה להיחלש ברבעון הראשון.

2.5.3 שוקי האג"ח והמניות

לאחר ירידות חדות שנרשמו במדדי המניות העולמיים ברבעון הרביעי של שנת 2018, נרשמו עליות חדות ברבעון הראשון של 2019.

מדד MSCI World עלה בשיעור של כ- 11.9% במהלך הרבעון הראשון של 2019, כאשר בלטו לחיוב מניות השווקים המתעוררים (מדד MSCI EM עלה בכ- 9.6% במהלך הרבעון הראשון של 2019).

בסיכום הרבעון הראשון של 2019, עלה מדד ת"א 35 בשיעור של כ- 5.4%, ומדד ת"א 90 עלה בכ- 10.2%. בלטו לחיוב במיוחד מדד ת"א נדל"ן שעלה בכ- 18%, מדד ת"א נפט וגז שעלה בכ- 12.7% ומדד ת"א גלובל בלוטק שעלה בכ- 16%. לעומת זאת, מדד מניות חברות הביטוח עלה רק בשיעור של כ- 2.9%.

מדדי המניות האמריקאים העיקריים (הדאו ג'ונס, הנאסד"ק וה- S&P 500) עלו בשיעורים חדים של 11.1-16.5%. מדד הפוטסי האנגלי עלה בשיעור של כ- 8.2%, מדד הדאקס הגרמני עלה בכ- 9.2% ומדד הקאק הצרפתי עלה בכ- 13.1%.

מדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בשיעור של כ- 2.6%, ומדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בשיעור של כ- 3.5%. מדד התל בונד 20 עלה בשיעור של כ- 4.3%, ומדד התל בונד 40 עלה בשיעור של כ- 3.2%.

במהלך הרבעון הראשון של 2019, יוסף שערו היציג של השקל מול הדולר בשיעור משמעותי של כ- 3%, כאשר מול האירו יוסף השקל בשיעור של כ- 5%. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו בסוף הרבעון הראשון של 2019 בכ- 118 מיליארד דולר.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

במיליוני ש"ח	31 במרס 2019	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2018
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	28,465	25,847	27,109
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	11,659	11,664	11,557
נכסים אחרים	6,015	5,804	5,604
סך כל הנכסים	46,139	43,316	44,270
הון	1,742	1,601	1,638
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	13,064	12,631	12,673
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	28,049	25,794	26,644
התחייבויות פיננסיות	1,578	1,694	1,682
התחייבויות אחרות	1,706	1,596	1,633
סך כל ההון וההתחייבויות	46,139	43,316	44,270

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

הגידול בנכסים בתקופת הדוח (בהיקף של כ- 1.9 מיליארד ש"ח) ובהתחייבויות (בהיקף של כ- 8.1 מיליארד ש"ח), נבע בעיקר מתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח וכן מהכנסות מפרמיה. בנוסף, חל גידול בהון העצמי בסך של כ- 100 מיליוני ש"ח.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 31 במרס 2019, הסתכם בכ- 1,740 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,636 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בסך של כ- 105 מיליוני ש"ח.

3.1.2.1 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח - מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017, פרסמה הממונה חוזר שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס SOLVENCY II" (להלן: "חוזר סולבנס"). מטרת החוזר הינה לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות הביטוח, בהתבסס על הוראות הדירקטיבה המכונה "SOLVENCY II" שאומצה על ידי האיחוד האירופאי ולהביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים להם היא חשופה, אשר לא זוהו על ידיה באופן ספציפי או שלא הוערכו באופן מספק. החוזר קובע כיצד על חברות הביטוח ליישם את משטר כושר הפירעון המבוסס סולבנס אשר מונהג באיחוד האירופאי החל מינואר 2016. היקף דרישות ההון מחברות הביטוח, בהתאם להוראות, יכנסו לתוקף באופן מדורג, החל מיום 30 ביוני 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2024.

בחודש דצמבר 2017, פורסם חוזר שעניינו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים, ביקורת על ידי רואה החשבון המבקר ודרישות הגילוי לגביו (להלן: "חוזר הגילוי"). יצוין, כי החברה קיבלה, בחודש דצמבר 2017, את אישור הממונה כי ביצעה ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנס בהתאם להוראות חוזר הגילוי.

בחודש פברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה על "הון יעד" לצורך חלוקת דיבידנד. הון היעד הינו תוספת להון העצמי מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR). הון היעד שנקבע על ידי החברה, הינו בשיעור של 10% מעל להון הנדרש, נכון ל- 31 בדצמבר 2017, אשר הולך ומתעצם בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור

של כ- 0.7%) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד הון היעד על שיעור של 15%. מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

לפירוט אודות מדיניות, דרישות הון ומשטר ההון החל על החברה, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

דרישות הון לפי משטר הסולבנסי (באלפי ש"ח)

יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	אלפי ש"ח	ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	אלפי ש"ח
					ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:
4,077,276	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	4,188,398	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,923,618	2,232,785	הון נדרש לכושר פירעון	3,366,630	3,602,956	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
2,153,658	2,207,427	עודף	821,768	837,256	עודף (*)
			124.4%	123.2%	יחס כושר פירעון (%)

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שנכללו בתוצאות.

בחודש מרס 2018, חילקה החברה דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח. סכום זה נוכה מההון העצמי המוכר כפי שחושב ומוצג ליום 31.12.17.

שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות.

(א) בחודש פברואר 2018 ביצעה החברה גיוס הון רובד 2 בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח.

(ב) בחודש יולי 2018 ביצעה החברה פדיון קרן של הון רובד 2 בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח.

בהתחשב בסך השינויים ההוניים האמורים עד חודש אוגוסט 2018, מועד הפרסום לראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017, עודף ההון היה גדל בכ- 210 מיליוני ש"ח לכ- 048,1 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 129%.

ב. סף ההון (MCR)

865,628	1,003,025	סף הון (MCR)
3,288,593	3,579,980	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,635	(8.7%)	1,791	6,651
פרמיות שהורווחו בשייר	1,434	(10.4%)	1,600	5,873
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	1,313	709.7%	162	340
הכנסות מדמי ניהול	100	67.4%	60	209
הכנסות מעמלות	34	(5.2%)	36	142
הכנסות אחרות	-		-	5
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	2,465	64.9%	1,495	4,834
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	285	2.5%	278	1,102
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	88	(3.4%)	91	366
הוצאות מימון	14	3.5%	14	84
חלק בהפסדי חברות כלולות	(1)	(68.9%)	(4)	(16)
רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה	27		(24)	167
מיסים על הכנסה (הטבת מס)	8		(10)	47
רווח נקי (הפסד)	19		(15)	120
רווח (הפסד) כולל	105		(30)	8

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
רכב רכוש	259	(7.0%)	279	1,105
רכב חובה	110	(10.5%)	123	481
ענפי רכוש ואחרים	118	(1.2%)	119	481
ענפי חבויות אחרים	77	2.1%	75	304
סך תחום ביטוח כללי	564	(5.4%)	596	2,371
פרמיות שוטפות בגין חוזי ביטוח חיים	578	4.6%	553	2,277
פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי ביטוח חיים	249	(44.0%)	444	1,102
סך פרמיות בגין חוזי ביטוח חיים	827	(17.0%)	997	3,379
פרמיות בגין חוזי השקעה (*)	279	(2.3%)	285	1,201
סך פרמיות בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	1,106	(13.7%)	1,282	4,580
תחום בריאות	244	23.3%	198	901
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו	1,914	(7.8%)	2,076	7,852
סה"כ פרמיות בדוח רווח או הפסד (*)	1,635	(8.7%)	1,791	6,651

(*) פרמיות בגין חוזי השקעה נזקפות ישירות להתחייבויות הביטוחיות ואינן נרשמות כפרמיות בדוחות הכספיים.

4.3 רווח כולל מתחומי פעילות

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:				
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	83		(21)	(48)
בריאות	(31)	9.0%	(28)	23
ביטוח כללי	58	132.9%	25	112
סך רווח (הפסד) כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	110		(25)	87
רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	47		(24)	(91)
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	158		(48)	(4)
מיסים על הכנסה (הטבת מס)	52		(18)	(12)
רווח (הפסד) כולל	105		(30)	8
מיוחס ל:				
בעלי מניות בחברה	105		(31)	6
זכויות שאינן מקנות שליטה	0	(43.9%)	0	2
רווח (הפסד) כולל	105		(30)	8

(* כולל בעיקר, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות, הכנסות מהשקעות והוצאות מימון שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

השינויים העיקריים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

א. **שינוי במרווח הפיננסי:** בתקופת הדוח חלה עליה במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התשואה המובטחת למבטחים) בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד אשר השפיעה על תוצאות החברה. העליה ברווח בתקופת הדוח, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, הינה בסך של כ- 195 מיליוני ש"ח לפני מס.

ב. **ריבית חסרת סיכון ופרמיית אי נזילות:** הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח חיים ובריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. כתוצאה משינויים בריבית בתקופת הדוח, הקבוצה הגדילה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 97 מיליוני ש"ח, (גידול בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, גידול בסך של כ- 45 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות וגידול בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). בתקופה המקבילה אשתקד, הגדילה הקבוצה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח (גידול בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, גידול בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות וגידול בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח בביטוח כללי).

ג. **הכנסות מדמי ניהול במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:** סך ההכנסות מדמי ניהול במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בתקופת הדוח, הסתכמו בסך של כ- 100 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 60 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בדמי הניהול נובע משיפור התשואה על הנכסים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד וכנגזר מכך גידול בדמי ניהול משתנים בסך של כ- 37 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, חל גידול בדמי הניהול הקבועים בשל גידול בהיקף הנכסים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 47 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל כאמור בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות.

4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.4.1 תוצאות פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
פרמיות שהורווחו ברוטו	827	(17.0%)	997	3,379
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	1,246	975.9%	116	101
הכנסות מדמי ניהול	100	67.4%	60	209
הכנסות מעמלות	5	(25.2%)	7	26
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	1,957	92.4%	1,017	3,006
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	105	3.7%	101	382
הוצאות הנהלה וכלליות	50	(8.0%)	54	215
רווח (הפסד) לפני מס	40		(26)	(17)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	83		(21)	(48)

הקיטון בפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד (בשיעור של כ- 17%) נובע מירידה בהכנסות מפרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 195 מיליוני ש"ח, בשל ירידה במכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי. בניטרול השפעת הפרמיות החד-פעמיות חל גידול בפרמיות השוטפות בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח (שיעור של כ- 4.6%), שנובע בעיקר ממכירות חדשות.

בנוסף, בתקופת הדוח התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 279 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 285 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 260 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 198 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 3.68% לעומת שיעור של כ- 2.97%, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות גדל, בין היתר, כתוצאה מניוד יוצא של הפקדות חד פעמיות בעיקר של כספי הגיל השלישי.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 179 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 201 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מעליה במרווח הפיננסי בגין השקעות בסך של כ- 61 מיליוני ש"ח, מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח (מתוכם גידול בסך של כ- 37 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים כתוצאה מתשואה ריאלית חיובית גבוהה יותר שהושגה במהלך תקופת הדוח בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ומעליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד), ומהתפתחות אקטוארית וחיתומית חיובית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח. מנגד, חלה ירידה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הגדילה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן ובגין נאותות העתודה בביטוח חיים בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 31 במרס 2019, הסתכמו בסך של כ- 27,964 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 25,729 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס 2018, עלייה של כ- 235,2 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 0.9%.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קן י'):

1-12/2018	1-3/2018	1-3/2019	
(1.53%)	0.65%	4.84%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(2.12%)	0.42%	4.30%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(0.36%)	0.34%	4.53%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(0.95%)	0.12%	4.00%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קן י' החדשה):

1-12/2018	1-3/2018	1-3/2019	
(1.53%)	0.65%	4.84%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(2.49%)	0.40%	4.59%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(0.36%)	0.34%	4.53%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(1.33%)	0.10%	4.28%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול:

1-12/2018	1-3/2018	1-3/2019	במיליוני ש"ח
(378.4)	2.8	1,083.3	רווחי (הפסדי) ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
209.1	50.8	54.3	דמי ניהול קבועים
-	8.8	45.4	דמי ניהול משתנים
209.1	59.6	99.7	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

כתוצאה מהעליות בשוק ההון בתקופת הדוח, הושגה תשואה ריאלית חיובית (ברוטו) בשיעור של כ- 4.84%. כפועל יוצא, הקבוצה החלה לגבות דמי ניהול משתנים החל בחודש ינואר 2019 מועד בו כוסה ההפסד הריאלי המצטבר שנגרם כתוצאה מירידות בשוק ההון בשנת 2018.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 100 מיליוני ש"ח לעומת כ- 60 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העליה בדמי הניהול נובעת בעיקר מגביית דמי ניהול משתנים בתקופת הדוח בסך של כ- 45 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מתשואה ריאלית גבוהה יותר שנזקפה למבוטחים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי נחלקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
פרמיות ברוטו	767	(1.8%)	781	2,309
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	27	(13.7%)	31	148
הכנסות מעמלות	23	3.5%	23	86
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	341	(4.8%)	358	1,383
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	102	(6.1%)	109	445
הוצאות הנהלה וכלליות	22	(8.2%)	24	85
רווח לפני מס	10	(68.7%)	33	167
רווח כולל לפני מס	58	132.9%	25	112

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב חובה:

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
פרמיות ברוטו	153	(5.3%)	162	462
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	12	(10.7%)	13	64
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	109	(2.1%)	112	486
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	9	(16.2%)	10	42
הוצאות הנהלה וכלליות	7	(10.6%)	8	26
רווח (הפסד) לפני מס	(8)		3	(21)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	18		(2)	(50)

הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח, ומנגד מהרעה בתוצאות החיתומיות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח ומהשפעת ריבית חסרת סיכון בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש:

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
פרמיות ברוטו	348	(4.1%)	363	1,066
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	7	(2.1%)	7	36
הכנסות מעמלות	1	(62.2%)	3	8
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	164	(8.8%)	180	686
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	55	(7.4%)	59	239
הוצאות הנהלה וכלליות	8	(5.1%)	8	31
רווח לפני מס	20	(14.5%)	23	128
רווח כולל לפני מס	27	23.3%	22	119

הקיטון בפרמיות ברוטו, נובע בעיקר מירידה בפרמיה הממוצעת.

הגידול ברווח הכולל לפני מס נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח, משיפור בהוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, וכתוצאה

מהשפעת ריבית חסרת סיכון בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. מנגד, מהרעה בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש					
1-12/2018		1-3/2018		1-3/2019	
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו
66%	68%	69%	71%	69%	70%
Loss Ratio					
91%	93%	94%	95%	94%	94%
Combined Loss Ratio					

4.4.2.1 עיקרי תוצאות הפעילות בענפי רכוש אחרים:

1-12/2018	1-3/2018	% שינוי	1-3/2019	במיליוני ש"ח
480	143	(4.9%)	136	פרמיות ברוטו
9	2	(45.0%)	1	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
60	14	23.9%	18	הכנסות מעמלות
69	24	(16.6%)	20	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
114	28	0.2%	28	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18	5	(5.0%)	4	הוצאות הנהלה וכלליות
38	7	(17.4%)	6	רווח לפני מס
37	7	(1.5%)	7	רווח כולל לפני מס

בתקופת הדוח לא חל שינוי ברווח הכולל לפני מס. חל גידול בהכנסות מעמלות ביטוח משנה בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, ומנגד חלה הרעה בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

ענפי ביטוח רכוש אחרים					
1-12/2018		1-3/2018		1-3/2019	
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו
41%	56%	51%	78%	51%	84%
Loss Ratio					
83%	84%	90%	105%	88%	111%
Combined Loss Ratio					

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי חבויות אחרים:

1-12/2018	1-3/2018	% שינוי	1-3/2019	במיליוני ש"ח
301	113	14.7%	130	פרמיות ברוטו
38	8	(18.4%)	7	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
17	5	(7.3%)	5	הכנסות מעמלות
143	43	11.2%	48	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
50	12	(5.3%)	11	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
10	3	(16.2%)	2	הוצאות הנהלה וכלליות
22	0		(7)	רווח (הפסד) לפני מס
7	(2)		6	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הגידול בפרמיות ברוטו בתקופת הדוח נובע בעיקר מהפרשי עיתוי במועד הפקת וחידוש פוליסות.

הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, משיפור בתוצאות החיתומיות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, ומנגד מהרעה כתוצאה מהשפעת ריבית חסרת סיכון בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ומגידול בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

4.4.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
פרמיות שהורווחו ברוטו	244	23.3%	198	901
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	12	96.9%	6	30
הכנסות מעמלות	4	(3.6%)	4	17
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	168	39.2%	121	445
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	79	14.4%	69	280
הוצאות הנהלה וכלליות	12	21.1%	10	44
רווח (הפסד) לפני מס	(38)	31.4%	(29)	29
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(31)	9.0%	(28)	23

הגידול בפרמיות נובע מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הגידול בהפסד נובע בעיקר, מהשפעת השינוי בעקום ריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי נזילות שמשפיעה על בדיקת נאותות העתודות אשר גרם לגידול בהוצאה בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך כ- 12 מיליוני ש"ח כתוצאה מהגידול במכירות, ומנגד מגידול ברווח החיתומי בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח ומגידול במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התשואה המובטחת למבוטחים) בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח.

5. תזרים מזומנים

במיליוני ש"ח	1-3/2019	% שינוי	1-3/2018	1-12/2018
תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות):				
שוטפת	549		(269)	(720)
השקעה	(38)	7.5%	(35)	(238)
מימון	-		190	146
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים	(23)		7	29
גידול (קיטון) ביתרת המזומנים	488		(107)	(783)
יתרת מזומנים לתום תקופה	2,355	(7.4%)	2,544	1,868

6. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 547,1 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה בסך 1,529 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 538,1 מיליוני ש"ח. לעניין דיבינדנד שהוכרז לאחר מועד המאזן, ראה סעיף 9.2 להלן.

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף כספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה, ובכלל זה, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים כלהלן: יוכבד (יוכי) דביר (י"ר ודח"צ), תומר שרת, ויחזקאל (חזי) צאיג (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף כספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2019, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 23 במאי 2019 והעבירה המלצתה לדירקטוריון. מרבית חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה כמפורט להלן - ארי קלמן, יו"ר; יהודה בן אסאייג, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; רן קלמי, מנהל אגף כספים; שי קומפל, משנה למנכ"ל; אתי הירשמן, המבקרת הפנימית; דן בר-און, האקטואר הראשי, זיו כהן, מנהל כספים ביטוח, נעמה חשמונאי (אקטוארית ממונה - ביטוח כללי); רואי החשבון המבקרים, שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ונציגת מזכירות החברה.

8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302)

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבעה הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

9. אירועים לאחר תאריך מאזן

9.1 הודעה על פרישה – נושא משרה

בחודש מאי 2019, הודיע מר יוני טל משנה למנכ"ל ומנהל אגף השקעות בחברה ומנהל ההשקעות הראשי במנורה מבטחים החזקות על בקשתו לסיים את תפקידו, וזאת במועד שיקבע בתיאום עם הנהלת החברה ותוך שיתוף פעולה וסיוע בחפיפה עם מחליפו בתפקיד. בהמשך לאמור, מונה מר ניר מורוז כמשנה למנכ"ל ומנהל אגף השקעות בחברה בתוקף מיום 1 ביולי 2019, בכפוף לאישור הממונה, וכן כמנהל ההשקעות הראשי במנורה מבטחים החזקות בתוקף מהמועד הנ"ל.

9.2 הכרזה על חלוקת דיבידנד

לאחר תאריך המאזן, הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 50 מיליוני ש"ח.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

יהודה בן אסאייג
מנהל כללי

ארי קלמן
י"ר הדירקטוריון

רמת גן, 27 במאי, 2019

הצהרה (certification)

אני, יהודה בן אסאייג, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2019 (להלן: "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יהודה בן אסאייג
מנהל כללי

27 במאי, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רן קלמי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רן קלמי
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

27 במאי, 2019

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2019

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 61	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
62 - 66	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
67 - 71	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2019 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכת ולמצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס		
מבוקר	2018	2019	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
497,544	410,662	515,021	נכסים בלתי מוחשיים
142	157	162	נכסי מסים נדחים
1,200,753	1,190,772	1,231,424	הוצאות רכישה נדחות
627,461	601,801	633,696	רכוש קבוע
139,950	141,431	128,676	השקעות בחברות כלולות
70,435	76,942	70,527	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
479,918	474,548	480,002	נדל"ן להשקעה אחר
1,754,489	1,786,978	1,822,591	נכסי ביטוח משנה
41,318	50,767	52,104	נכסי מסים שוטפים
256,909	233,555	157,992	חייבים ויתרות חובה
616,124	803,936	785,993	פרמיות לגבייה
25,160,495	23,335,976	26,246,852	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,199,118	3,466,116	3,292,956	נכסי חוב סחירים
6,762,653	6,624,300	6,811,348	נכסי חוב שאינם סחירים
387,579	310,899	411,620	מניות
1,207,953	1,263,070	1,142,584	אחרות
11,557,303	11,664,385	11,658,508	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
1,579,433	2,246,073	1,954,165	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
288,126	297,921	401,290	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
44,270,400	43,315,904	46,139,003	סך כל הנכסים
27,108,723	25,847,380	28,465,403	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

<u>הון</u>		
291,332	291,332	291,332
		הון מניות
333,486	333,486	333,486
		פרמיה על מניות
221,314	320,697	309,717
		קרנות הון
789,715	653,467	805,859
		יתרת עודפים
1,635,847	1,598,982	1,740,394
		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
2,620	1,553	1,843
		זכויות שאינן מקנות שליטה
1,638,467	1,600,535	1,742,237
		סך כל ההון
<u>התחייבויות</u>		
12,672,695	12,631,284	13,064,074
		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
26,643,987	25,793,845	28,048,953
		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
139,107	161,811	186,840
		התחייבויות בגין מסים נדחים
122,282	123,755	128,647
		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,371,422	1,310,389	1,390,271
		זכאים ויתרות זכות
1,682,440	1,694,285	1,577,981
		התחייבויות פיננסיות
42,631,933	41,715,369	44,396,766
		סך כל ההתחייבויות
44,270,400	43,315,904	46,139,003
		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

27 במאי, 2019			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ארי קלמן	יהודה בן אסאייג	רן קלמי
	יו"ר הדירקטוריון	מנהל כללי	משנה למנהל כללי ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח (הפסד) נקי למניה]		
6,651,388	1,790,813	1,635,017
778,558	190,642	201,139
5,872,830	1,600,171	1,433,878
339,962	162,151	1,312,931
209,133	59,557	99,706
142,317	36,281	34,393
4,791	-	53
6,569,033	1,858,160	2,880,961
5,355,783	1,657,641	2,587,818
(522,168)	(162,505)	(122,612)
4,833,615	1,495,136	2,465,206
1,102,075	278,199	285,180
365,138	91,212	88,218
454	69	-
84,247	13,702	14,177
6,385,529	1,878,318	2,852,781
(16,196)	(4,025)	(1,251)
167,308	(24,183)	26,929
46,970	(9,584)	7,714
120,338	(14,599)	19,215
118,868	(15,002)	18,989
1,470	403	226
120,338	(14,599)	19,215
0.51	(0.06)	0.08

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה ברוטוחלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוחתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה בשיירעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק בהפסדי חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה (הטבת מס)

רווח נקי (הפסד)

מיוחס ל:

בעלי המניות של החברה

זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי (הפסד)

רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות
של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה			
שהסתיימה			
ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
120,338	(14,599)	19,215	רווח נקי (הפסד)
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח</u>
			<u>הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
13,744	5,648	(5,043)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(116,770)	(320)	152,305	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(97,288)	(35,857)	(23,251)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
24,883	3,572	10,309	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
(175,431)	(26,957)	134,320	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(64,820)	(11,231)	47,641	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
4,699	1,931	(1,724)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של הפסד כולל אחר
(115,310)	(17,657)	88,403	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח</u>
			<u>הכולל, לא יועברו לרווח והפסד</u>
(2,247)	-	-	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
6,470	2,856	(3,694)	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
4,223	2,856	(3,694)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
1,695	976	(1,263)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
2,528	1,880	(2,431)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
(112,782)	(15,777)	85,972	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
7,556	(30,376)	105,187	סך-הכל רווח (הפסד) כולל
			מיוחס ל:
6,086	(30,779)	104,961	בעלי המניות של החברה
1,470	403	226	זכויות שאינן מקנות שליטה
7,556	(30,376)	105,187	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	62,554	(2,764)	114,405	7,034	789,715	1,635,847	2,620	1,638,467
-	-	-	-	-	-	-	(414)	(414)	(3)	(417)
291,332	333,486	40,085	62,554	(2,764)	114,405	7,034	789,301	1,635,433	2,617	1,638,050
-	-	-	-	-	-	-	18,989	18,989	226	19,215
-	-	-	-	(5,043)	-	-	-	(5,043)	-	(5,043)
-	-	-	152,305	-	-	-	-	152,305	-	152,305
-	-	-	(23,251)	-	-	-	-	(23,251)	-	(23,251)
-	-	-	10,309	-	-	-	-	10,309	-	10,309
-	-	-	-	-	-	-	(3,694)	(3,694)	-	(3,694)
-	-	-	(47,641)	1,724	-	-	1,263	(44,654)	-	(44,654)
-	-	-	91,722	(3,319)	-	-	(2,431)	85,972	-	85,972
-	-	-	91,722	(3,319)	-	-	16,558	104,961	226	105,187
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	154,276	(6,083)	114,405	7,034	805,859	1,740,394	1,843	1,742,237

יתרה ליום 1 בינואר, 2019 (מבוקר)
השפעה מצטברת כתוצאה מאימוץ הראשונה של IFRS 16 ליום 1 בינואר, 2019 - ראה באור 2 א' 1.
יתרה ליום 1 בינואר 2019 (לאחר אימוץ הראשונה של IFRS 16)
רווח נקי
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
דיבידנד שהוכרז
יתרה ליום 31 במרס, 2019

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	186,909	(11,809)	117,565	7,034	725,159	1,689,761	2,150	1,691,911
-	-	-	-	-	-	-	(15,002)	(15,002)	403	(14,599)
-	-	-	-	5,648	-	-	-	5,648	-	5,648
-	-	-	(320)	-	-	-	-	(320)	-	(320)
-	-	-	(35,857)	-	-	-	-	(35,857)	-	(35,857)
-	-	-	3,572	-	-	-	-	3,572	-	3,572
-	-	-	-	-	-	-	2,856	2,856	-	2,856
-	-	-	11,231	(1,931)	-	-	(976)	8,324	-	8,324
-	-	-	(21,374)	3,717	-	-	1,880	(15,777)	-	(15,777)
-	-	-	(21,374)	3,717	-	-	(13,122)	(30,779)	403	(30,376)
-	-	-	-	-	(1,430)	-	1,430	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	(60,000)	(60,000)	-	(60,000)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	165,535	(8,092)	116,135	7,034	653,467	1,598,982	1,553	1,600,535

יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)

רווח נקי (הפסד)

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו מממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

העברה מקרן הערכה מחדש בגין מימוש רכוש קבוע

דיבידנד שחולק

דיבידנד שהוכרז

יתרה ליום 31 במרס, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	186,909	(11,809)	117,565	7,034	725,159	1,689,761	2,150	1,691,911
-	-	-	-	-	-	-	118,868	118,868	1,470	120,338
-	-	-	-	13,744	-	-	-	13,744	-	13,744
-	-	-	(116,770)	-	-	-	-	(116,770)	-	(116,770)
-	-	-	(97,288)	-	-	-	-	(97,288)	-	(97,288)
-	-	-	24,883	-	-	-	-	24,883	-	24,883
-	-	-	-	-	(2,247)	-	-	(2,247)	-	(2,247)
-	-	-	-	-	-	-	6,470	6,470	-	6,470
-	-	-	64,820	(4,699)	517	-	(2,212)	58,426	-	58,426
-	-	-	(124,355)	9,045	(1,730)	-	4,258	(112,782)	-	(112,782)
-	-	-	(124,355)	9,045	(1,730)	-	123,126	6,086	1,470	7,556
-	-	-	-	-	(1,430)	-	1,430	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	(60,000)	(60,000)	(1,000)	(61,000)
291,332	333,486	40,085	62,554	(2,764)	114,405	7,034	789,715	1,635,847	2,620	1,638,467

יתרה ליום 1 בינואר, 2018

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש בגין רכוש קבוע

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

העברה מקרן הערכה מחדש בגין מימוש רכוש קבוע

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה			
ל- 3 חודשים שהסתיימו		ביום 31 בדצמבר	
ביום 31 בדצמבר		2018	2019
מבוקר		2018	2019
אלפי ש"ח		2018	2019
נספח		2018	2019
(719,873)		(269,002)	549,225
(א)			
<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>			
<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>			
החזר השקעות מחברות (השקעות בחברות) כלולות			
דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות			
השקעה ברכוש קבוע			
השקעה בנכסים בלתי מוחשיים			
תמורה ממימוש רכוש קבוע			
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה			
<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>			
קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)			
פרעון התחייבויות פיננסיות			
דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה			
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון			
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים			
עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים			
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה			
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה			
(238,101)		(35,212)	(37,867)
(2,987)		344	4,866
957		222	117
(67,179)		(11,449)	(4,585)
(176,840)		(31,256)	(38,865)
7,948		6,927	600
250,334		250,334	-
(43,812)		-	-
(60,000)		(60,000)	-
(1,000)		-	-
145,522		190,334	-
29,125		6,988	(23,462)
(783,327)		(106,892)	487,896
2,650,886		2,650,886	1,867,559
1,867,559		2,543,994	2,355,455
(ב)			
(ג)			

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2018	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

120,338	(14,599)	19,215	רווח נקי (הפסד) לתקופה
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
16,196	4,025	1,251	חלק בהפסדי חברות כלולות
206,241	(54,403)	(1,208,857)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(205,894)	(21,451)	3,598	נכסי חוב סחירים
(283,413)	(42,387)	(37,188)	נכסי חוב שאינם סחירים
(15,953)	(3,515)	(11,416)	מניות
25,479	(16,107)	(47,424)	השקעות אחרות
(479,781)	(83,460)	(92,430)	
73,250	12,505	12,642	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(102)	67	(53)	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
(1,913)	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(2,233)	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
			פחת והפחתות:
34,384	7,414	11,030	רכוש קבוע
77,891	19,188	21,388	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 במרס	
ביום	2018	2019
31 בדצמבר	2018	2019
2018	מבוקר	בלתי מבוקר
מבוקר	אלפי ש"ח	

			(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)
1,296,526	446,384	1,404,966	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
538,822	497,411	391,379	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(40,982)	(73,471)	(68,102)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(34,644)	(24,663)	(30,671)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
46,970	(9,584)	7,714	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(630)	(124)	(92)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
8,926	-	-	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(3,180,105)	(599,441)	(131,029)	רכישות נטו של השקעות פיננסיות
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(10,208)	(2,615)	(84)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
4,456	-	-	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(377,470)	(371,991)	52,865	תמורה ממכירות (רכישות) נטו של השקעות פיננסיות
(1,539)	(189,351)	(169,869)	פרמיות לגבייה
(14,058)	9,295	98,917	חייבים ויתרות חובה
53,679	(14,015)	16,164	זכאים ויתרות זכות
2,792	651	2,671	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(1,783,532)	(426,178)	319,800	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(68,316)	(6,713)	(6,500)	ריבית ששולמה
803,335	140,877	182,264	ריבית שהתקבלה
(48,243)	(18,838)	(40,929)	מסים ששולמו
10,361	-	24,518	מסים שהתקבלו
246,184	56,449	50,857	דיבידנד שהתקבל
943,321	171,775	210,210	
(719,873)	(269,002)	549,225	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה		
שהסתיימה		
ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2018	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

2,332,089	2,332,089	1,579,433
318,797	318,797	288,126
<u>2,650,886</u>	<u>2,650,886</u>	<u>1,867,559</u>
1,579,433	2,246,073	1,954,165
288,126	297,921	401,290
<u>1,867,559</u>	<u>2,543,994</u>	<u>2,355,455</u>

(ב)	<u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
(ג)	<u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה ז'בוטינסקי 23, רמת גן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט תקן חדש שנכנס לתוקף ב- 1 בינואר, 2019 כמפורט להלן:

1. IFRS 16 - חכירות

בחודש ינואר 2016 פרסם ה- IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות (להלן - התקן החדש).

בהתאם לתקן החדש, חכירה מוגדרת כחווה, או חלק מחווה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת.

להלן עיקר השפעות התקן החדש:

- התקן החדש דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בדוח על המצב הכספי (פרט לחריגים מסוימים, ראה להלן). חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות שימוש, באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS 17 חכירות. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.
- התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות, וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

1. IFRS 16 - חכירות (המשך)

הקבוצה כחוכר

חכירה תפעולית

נכסים אשר לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, מסווגים כחכירה תפעולית. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

המדיניות החשבונאית שמיושמת החל מיום 1 בינואר, 2019 בגין חכירות הינה כדלקמן:

החברה מטפלת בחוזה כחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה הכלולים באותה עסקה.

במועד התחילה התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה כאשר היא ניתנת לקביעה בשיעור הריבית התוספתי של החברה. לאחר מועד התחילה מודדת החברה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו. נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם. כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת החברה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות IAS 36.

תשלומי חכירה הצמודים למדד

במועד התחילה משתמשת החברה בשיעור המדד הקיים במועד התחילה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.

בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר, שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף). השפעת השינוי במדד בגין תשלומים שוטפים נזקפת לרווח או הפסד.

אופציות להארכה וביטול של תקופת חכירה

תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול כוללת גם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה להארכה תמומש וגם תקופות המכוסות על ידי אופציה לבטל את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה לביטול לא תמומש. במקרה בו חל שינוי בצפי למימוש אופציית הארכה או לאי מימוש אופציית ביטול, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין החכירה בהתאם לתקופת החכירה המעודכנת, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום השינוי בצפי, כאשר סך השינוי נזקף ליתרת נכס זכות השימוש עד לאיפוסו ומעבר לכך לרווח או הפסד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

1. IFRS 16 - חכירות (המשך)

תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה החברה ברווח או בהפסד הנובע מהגריעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

התקן החדש ייושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019. התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

(א) יישום למפרע מלא - לפי גישה זו, נכס זכות-השימוש וההתחייבות יוצגו בדוח על המצב הכספי כאילו מאז ומעולם נמדדו בהתאם להוראות התקן החדש. במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה תחת גישה זו, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית הגלום בחכירה אלא אם שיעור זה אינו ניתן לקביעה בנקל שאז יש להשתמש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר במועד ההתקשרות בחכירה.

(ב) גישת יישום למפרע חלקי - לפי גישה זו, לא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה. לגבי יתרת נכס זכות-השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

- הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
- הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם נוצר, ייזקף להון.

החברה בחרה בגישת יישום למפרע חלקי בעת היישום לראשונה של התקן החדש, כאשר מדידת נכס זכות-השימוש הינה בהתאם להוראות התקן החדש כאילו כך נמדדו מאז ומעולם.

כתוצאה מיישום התקן נכון ליום 1 בינואר, 2019, הוכרו נכסי זכות שימוש בסך של כ- 13,227 אלפי ש"ח, התחייבויות בשל חכירה בסך של כ- 13,819 אלפי ש"ח, נכסי מיסים נדחים בסך של כ- 175 אלפי ש"ח וקיטון ביתרת העודפים בסך של כ- 417 אלפי ש"ח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

2. פרויקט השיפורים בתקינה הבינלאומית

בחודש דצמבר 2017 פרסם ה- IASB את התיקונים הבאים במסגרת פרויקט השיפורים. להלן עיקרי התיקונים:

IAS 12 - התיקון מבהיר כי על חברה להכיר בהשלכות המס הנובעות מתשלום דיבידנד במסגרת רווח והפסד, רווח כולל אחר או בהון, לפי הסיווג בדוח הכספי של אותה עיסקה או אירוע אשר יצרו את הרווח הניתן לחלוקה.

IAS 23 - התיקון מבהיר כי אשראי אשר נלקח ישירות להקמתו של נכס כשיר, יסווג לצורך היוון עלויות אשראי לנכסים כשירים אחרים כאשראי כללי של החברה, וזאת כאשר הנכס הכשיר לשמו נלקח אותו אשראי, מוכן לשימוש או למכירה וכן האשראי טרם נפרע.

התיקונים ייושמו החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2019. השפעת התיקונים הנ"ל על הדוחות הכספיים של החברה אינה מהותית.

3. IFRIC 23 - טיפול באי ודאות הקשורה למסים על ההכנסה

בחודש יוני 2017 פרסם ה- IASB את IFRIC 23 - טיפול באי ודאות הקשורה למסים על ההכנסה (להלן - הפרשנות). הפרשנות מבהירה את כללי ההכרה והמדדה של נכסים או התחייבויות בהתאם להוראות IAS 12 - מסים על ההכנסה במצבים בהם קיימת אי ודאות הקשורה למסים על ההכנסה. הפרשנות מתייחסת ומספקת הנחיות לבחינת קיבוץ מקרים של אי ודאות המתייחסים למסים על הכנסה, בחינת התייחסות של רשויות המס, מדידת השלכות אי הודאות הקשורה למסים על הכנסה על הדוחות הכספיים וכן טיפול בשינויים בעובדות ובנסיבות של אי הודאות.

הפרשנות תיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2019. במועד היישום לראשונה, החברה תיישם את הפרשנות באחת משתי השיטות:

א. יישום למפרע מלא ללא תיקון מספרי השוואה וזקיפת ההשפעה המצטברת למועד היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של העודפים.

ב. יישום למפרע מלא לרבות תיקון מספרי השוואה.

השפעת יישום הפרשנות על הדוחות הכספיים של החברה אינה מהותית.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

ראה באור 7 להלן בדבר שינויים בריבית ושינוי אומדן והשפעתם על ההתחייבויות הביטוחיות.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

31 במרס, 2019	0.5	(0.3)	(3.1)
31 במרס, 2018	(0.1)	(0.3)	1.4
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	0.8	1.2	8.1

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן), וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים כגון כלי שיט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2019

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
827,262	244,119	563,636	-	-	1,635,017
25,198	38,660	137,281	-	-	201,139
802,064	205,459	426,355	-	-	1,433,878
1,246,056	11,541	26,758	28,996	(420)	1,312,931
99,706	-	-	-	-	99,706
4,953	3,595	23,294	3,971	(1,420)	34,393
-	-	-	53	-	53
2,152,779	220,595	476,407	33,020	(1,840)	2,880,961
1,978,832	152,160	456,826	-	-	2,587,818
(22,156)	15,723	(116,179)	-	-	(122,612)
1,956,676	167,883	340,647	-	-	2,465,206
105,192	78,968	102,440	-	(1,420)	285,180
49,821	11,883	21,650	5,284	(420)	88,218
582	213	760	12,622	-	14,177
2,112,271	258,947	465,497	17,906	(1,840)	2,852,781
(701)	(127)	(423)	-	-	(1,251)
39,807	(38,479)	10,487	15,114	-	26,929
43,424	7,612	47,516	32,074	-	130,626
83,231	(30,867)	58,003	47,188	-	157,555
ליום 31 במרס, 2019					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
6,415,988	1,412,595	5,235,491	-	-	13,064,074
27,963,597	85,356	-	-	-	28,048,953

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בהפסדי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,790,813	-	-	595,967	198,041	996,805
190,642	-	-	125,423	36,733	28,486
1,600,171	-	-	470,544	161,308	968,319
162,151	(2,310)	11,796	30,992	5,862	115,811
59,557	-	-	-	-	59,557
36,281	(1,278)	4,698	22,506	3,729	6,626
1,858,160	(3,588)	16,494	524,042	170,899	1,150,313
1,657,641	-	-	460,048	160,181	1,037,412
(162,505)	-	-	(102,245)	(39,597)	(20,663)
1,495,136	-	-	357,803	120,584	1,016,749
278,199	(1,278)	-	109,065	69,002	101,410
91,212	(2,310)	5,999	23,585	9,813	54,125
69	-	69	-	-	-
13,702	-	12,551	324	207	620
1,878,318	(3,588)	18,619	490,777	199,606	1,172,904
(4,025)	-	-	191	(587)	(3,629)
(24,183)	-	(2,125)	33,456	(29,294)	(26,220)
(24,101)	-	(21,517)	(8,555)	986	4,985
(48,284)	-	(23,642)	24,901	(28,308)	(21,235)
ליום 31 במרס, 2018					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,631,284	-	-	5,158,476	1,272,749	6,200,059
25,793,845	-	-	-	65,324	25,728,521

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בראות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
6,651,388	-	-	2,370,949	901,383	3,379,056
778,558	-	-	524,936	145,765	107,857
5,872,830	-	-	1,846,013	755,618	3,271,199
339,962	(3,616)	64,831	147,681	29,750	101,316
209,133	-	-	-	-	209,133
142,317	(5,074)	18,124	85,975	17,076	26,216
4,791	-	4,536	-	-	255
6,569,033	(8,690)	87,491	2,079,669	802,444	3,608,119
5,355,783	-	-	1,688,998	590,276	3,076,509
(522,168)	-	-	(306,093)	(145,499)	(70,576)
4,833,615	-	-	1,382,905	444,777	3,005,933
1,102,075	(5,074)	-	445,298	279,767	382,084
365,138	(3,616)	24,779	85,336	44,032	214,607
454	-	454	-	-	-
84,247	-	73,264	1,313	2,429	7,241
6,385,529	(8,690)	98,497	1,914,852	771,005	3,609,865
(16,196)	-	-	1,941	(2,644)	(15,493)
167,308	-	(11,006)	166,758	28,795	(17,239)
(171,208)	-	(79,964)	(54,900)	(5,315)	(31,029)
(3,900)	-	(90,970)	111,858	23,480	(48,268)
ליום 31 בדצמבר, 2018					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,672,695	-	-	4,987,247	1,362,821	6,322,627
26,643,987	-	-	-	78,993	26,564,994

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2019					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (אחרים **)	ענפי סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
152,988	348,029	135,951	129,646	766,614	פרמיות ברוטו
5,545	29,528	97,174	64,818	197,065	פרמיות ביטוח משנה
147,443	318,501	38,777	64,828	569,549	פרמיות בשייר
(41,539)	(79,519)	(282)	(21,854)	(143,194)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
105,904	238,982	38,495	42,974	426,355	פרמיות שהורווחו בשייר
11,806	6,697	1,365	6,890	26,758	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(415)	1,119	17,768	4,822	23,294	הכנסות מעמלות
117,295	246,798	57,628	54,686	476,407	סך כל ההכנסות
114,064	180,645	98,755	63,362	456,826	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(4,843)	(16,854)	(79,096)	(15,386)	(116,179)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
109,221	163,791	19,659	47,976	340,647	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,771	54,800	27,629	11,240	102,440	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,805	7,953	4,466	2,426	21,650	הוצאות הנהלה וכלליות
80	284	261	135	760	הוצאות מימון
124,877	226,828	52,015	61,777	465,497	סך כל ההוצאות
(225)	(67)	(13)	(118)	(423)	חלק בהפסדי חברות כלולות
(7,807)	19,903	5,600	(7,209)	10,487	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
25,617	7,283	1,101	13,515	47,516	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
17,810	27,186	6,701	6,306	58,003	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,185,047	808,252	646,486	1,595,706	5,235,491	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2019 (בלתי מבוקר)
2,099,385	736,766	134,698	1,130,107	4,100,956	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2019 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 87% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		ואחרים (*)	אחרים (**)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
161,598	363,083	143,028	113,075	780,784	פרמיות ברוטו
5,243	26,339	89,572	49,002	170,156	פרמיות ביטוח משנה
156,355	336,744	53,456	64,073	610,628	פרמיות בשייר
(36,746)	(76,144)	(7,566)	(19,628)	(140,084)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
119,609	260,600	45,890	44,445	470,544	פרמיות שהורווחו בשייר
13,226	6,844	2,483	8,439	30,992	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(4)	2,962	14,346	5,202	22,506	הכנסות מעמלות
132,831	270,406	62,719	58,086	524,042	סך כל ההכנסות
109,915	197,638	92,566	59,929	460,048	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
1,598	(18,092)	(68,981)	(16,770)	(102,245)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
111,513	179,546	23,585	43,159	357,803	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
10,464	59,157	27,577	11,867	109,065	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,616	8,376	4,699	2,894	23,585	הוצאות הנהלה וכלליות
47	92	83	102	324	הוצאות מימון
129,640	247,171	55,944	58,022	490,777	סך כל ההוצאות
99	33	7	52	191	חלק ברווחי חברות כלולות
3,290	23,268	6,782	116	33,456	רווח לפני מסים על ההכנסה
(4,830)	(1,227)	21	(2,519)	(8,555)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(1,540)	22,041	6,803	(2,403)	24,901	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,132,755	843,642	600,950	1,581,129	5,158,476	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2018 (בלתי מבוקר)
2,051,085	782,359	155,692	1,100,568	4,089,704	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2018 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
462,357	1,066,107	480,400	300,629	2,309,493	פרמיות ברוטו
16,446	68,443	317,124	132,448	534,461	פרמיות ביטוח משנה
445,911	997,664	163,276	168,181	1,775,032	פרמיות בשייר
21,455	41,916	5,603	2,007	70,981	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
467,366	1,039,580	168,879	170,188	1,846,013	פרמיות שהורווחו בשייר
63,975	36,303	9,142	38,261	147,681	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,110	8,290	59,938	16,637	85,975	הכנסות מעמלות
532,451	1,084,173	237,959	225,086	2,079,669	סך כל ההכנסות
483,761	751,999	270,518	182,720	1,688,998	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
2,027	(65,945)	(202,016)	(40,159)	(306,093)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
485,788	686,054	68,502	142,561	1,382,905	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
41,953	239,254	113,596	50,495	445,298	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,454	31,205	17,636	10,041	85,336	הוצאות הנהלה וכלליות
177	377	383	376	1,313	הוצאות מימון
554,372	956,890	200,117	203,473	1,914,852	סך כל ההוצאות
1,008	330	69	534	1,941	חלק ברווחי חברות כלולות
(20,913)	127,613	37,911	22,147	166,758	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(29,261)	(8,889)	(1,307)	(15,443)	(54,900)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(50,174)	118,724	36,604	6,704	111,858	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,144,188	736,601	584,319	1,522,139	4,987,247	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2018 (מבוקר)
2,064,335	674,350	133,907	1,088,578	3,961,170	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2018 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה						
פוליסות ללא מרכיב חסכון			מסנת 2004			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			שאינו תלוי תלוי תשואה תשואה		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	תלוי תשואה		
אלפי ש"ח						
827,262	10,347	128,786	481,474	68,068	125,720	12,867
278,500	-	-	278,473	-	25	2
155,471	-	-	36,055	25,110	63,651	30,655
1,772,580	7,910	65,700	903,868	99,230	647,002	48,870
206,252	-	-	205,872	43	69	268
83,233	4,207	7,860	(18,677)	(8,462)	66,355	31,950

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
			מבוקר	אלפי ש"ח		
3,379,056	35,556	498,709	2,015,187	267,169	507,996	54,439
1,200,766	-	-	1,200,686	-	80	-
195,057	-	-	136,908	8,461	72,225	(22,537)
3,113,418	26,133	232,077	1,864,567	250,978	433,539	306,124
(36,909)	-	-	(37,031)	14	(66)	174
(48,268)	7,755	38,024	(83,281)	21,602	21,702	(54,070)

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 31 במרס, 2019

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
261,844	(* 39,043)	(* 179,074)	21,799	21,928
פרמיות ברוטו				
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי				
152,160	16,529	99,438	20,458	15,735
ביטוח ברוטו				

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 150,018 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 29,056 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 31 במרס, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
215,858	(* 34,691)	(* 160,610)	(11)	20,568
פרמיות ברוטו				
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי				
160,181	14,235	85,687	443	59,816
ביטוח ברוטו				

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 136,902 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 23,708 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשנה שהסתיימה

ביום 31 בדצמבר, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
905,438	(* 78,451)	(* 675,533)	66,264	85,190
פרמיות ברוטו				
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי				
590,276	56,336	380,504	55,059	98,377
ביטוח ברוטו				

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 568,509 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 107,024 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

באור 4: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
70,435	76,942	70,527	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
9,122,493	7,927,509	9,470,195	נכסי חוב סחירים
4,254,491	4,173,554	4,338,038	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
5,792,166	5,603,748	6,019,723	מניות
5,991,345	5,631,165	6,418,896	השקעות פיננסיות אחרות (**)
25,160,495	23,335,976	26,246,852	סך הכל השקעות פיננסיות
1,579,433	2,246,073	1,954,165	מזומנים ושווי מזומנים
298,360	188,389	193,859	אחר
27,108,723	25,847,380	28,465,403	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
547,446	504,390	514,661	(*) כולל נכסי חוב שאינם סחירים שנמדדו לפי עלות מופחתת
595,753	570,071	571,838	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 במרס, 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

9,470,195	-	1,575,184	7,895,011
3,823,377	25,983	3,797,394	-
6,019,723	100,567	42,325	5,876,831
6,418,896	1,656,080	1,378,284	3,384,532
25,732,191	1,782,630	6,793,187	17,156,374

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 במרס, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

7,927,509	-	1,267,463	6,660,046
3,669,164	20,655	3,648,509	-
5,603,748	39,094	21,598	5,543,056
5,631,165	1,409,524	1,536,877	2,684,764
22,831,586	1,469,273	6,474,447	14,887,866

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			

9,122,493	-	1,616,087	7,506,406
3,707,045	26,382	3,680,663	-
5,792,166	76,569	28,426	5,687,171
5,991,345	1,647,522	1,258,485	3,085,338
24,613,049	1,750,473	6,583,661	16,278,915

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,750,473	1,647,522	76,569	26,382	יתרה ליום 1 בינואר, 2019 (מבוקר)
(57,539)	(57,480)	(154)	95	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
136,181	111,829	24,352	-	רכישות
(43,109)	(42,883)	-	(226)	מכירות
(3,376)	(2,908)	(200)	(268)	פדיונות
1,782,630	1,656,080	100,567	25,983	יתרה ליום 31 במרס, 2019
(50,917)	(50,776)	(86)	(55)	(*) מתוכם - סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2019

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
46,321	42,266	2,375	1,680	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)
93,965	93,814	151	-	רכישות
(42,643)	(40,424)	-	(2,219)	מכירות
(4,212)	(1,059)	(200)	(2,953)	פדיונות
1,469,273	1,409,524	39,094	20,655	יתרה ליום 31 במרס, 2018
59,483	55,947	2,404	1,132	(*) מתוכם - סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2018

בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
166,174	158,069	7,393	712	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)
432,479	398,720	33,036	723	רכישות
(228,772)	(222,478)	-	(6,294)	מכירות
(6,747)	(1,059)	(799)	(4,889)	פדיונות
12,154	-	171	11,983	העברות אל רמה 3
(657)	(657)	-	-	העברות מתוך רמה 3
1,750,473	1,647,522	76,569	26,382	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
				(*) מתוכם - סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2018
180,862	174,664	7,501	(1,303)	

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 31 במרס, 2019	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,578,062	2,711,379
4,382,813	4,099,969
7,960,875	6,811,348

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2018	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,551,363	2,741,775
4,174,622	3,882,525
7,725,985	6,624,300

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2018	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,413,661	2,655,673
4,256,439	4,106,980
7,670,100	6,762,653

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

החברה מחזיקה במכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 במרס, 2019			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,758,006	534,950	-	3,292,956
355,482	2,583	53,555	411,620
387,275	333,142	422,167	1,142,584
3,500,763	870,675	475,722	4,847,160

נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 במרס, 2018				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
3,061,274	404,842	-	3,466,116	
294,016	1,632	15,251	310,899	נכסי חוב סחירים
570,534	453,892	238,644	1,263,070	מניות
3,925,824	860,366	253,895	5,040,085	השקעות פיננסיות אחרות
				סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2018				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,692,532	506,586	-	3,199,118	נכסי חוב סחירים
346,610	1,163	39,806	387,579	מניות
418,557	404,376	385,020	1,207,953	אחרות
3,457,699	912,125	424,826	4,794,650	סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
39,806	385,020	424,826	יתרה ליום 1 בינואר, 2019 (מבוקר)
-	(2,909)	(2,909)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)
(190)	(4,602)	(4,792)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח כולל אחר
14,006	53,043	67,049	רכישות
-	(8,106)	(8,106)	מכירות
(67)	(279)	(346)	פדיונות
53,555	422,167	475,722	יתרה ליום 31 במרס, 2019

(*) מתוכם - סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2019

22	(310)	(288)
----	-------	-------

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
14,465	214,912	229,377	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
1	(1,577)	(1,576)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
825	6,645	7,470	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	22,405	22,405	רכישות
-	(2,894)	(2,894)	מכירות
(67)	(847)	(914)	פדיונות
27	-	27	העברות אל רמה 3
15,251	238,644	253,895	יתרה ליום 31 במרס, 2018

(*) מתוכם - סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2018

11	794	805
----	-----	-----

בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
14,465	214,912	229,377	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו
1	(3,418)	(3,417)	ברווח והפסד (*)
3,395	32,896	36,291	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
22,156	173,453	195,609	רכישות
-	(31,542)	(31,542)	מכירות
(266)	(847)	(1,113)	פדיונות
55	-	55	העברות אל רמה 3
-	(434)	(434)	העברות מתוך רמה 3
39,806	385,020	424,826	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
			(*) מתוכם - סך הרווחים (הפסדים) לתקופה
			שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
40	(185)	(145)	נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2018

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום	ליום 31 במרס		ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2018	2019	31 בדצמבר	2018	2019
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
1,316,395	1,430,114	1,388,780	1,250,666	1,290,109	1,254,483
291,307	304,061	297,750	278,182	277,749	280,819
			-	-	11,822
1,607,702	1,734,175	1,686,530	1,528,848	1,567,858	1,547,124
129,973	105,167	23,070	129,973	105,167	23,070
23,619	21,260	7,787	23,619	21,260	7,787
153,592	126,427	30,857	153,592	126,427	30,857
1,761,294	1,860,602	1,717,387	1,682,440	1,694,285	1,577,981
1,316,395	1,430,114	1,388,780	1,250,666	1,290,109	1,254,483

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

אגרות חוב (*)

שטרי הון שהונפקו לחברה האם

התחייבויות בגין חכירה לפי IFRS 16 (**)

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

סך התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצרכי הסולבנסי

(**) לא נדרש גילוי לשווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

31 במרס, 2019				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,826	26,031	-	30,857	

31 במרס, 2018				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
734	125,693	-	126,427	

31 בדצמבר, 2018				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
8,084	145,508	-	153,592	

באור 5: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

כחלק מתהליך יישום משטר סולבנסי, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה. דירקטוריון החברה נדרש לקבוע הון יעד שישקף יחס כושר פירעון ראוי לדעתו לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 5 בפברואר, 2018 החליט דירקטוריון החברה על הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד בהתאם לסעיף 1(א)(2) למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם ביום 1 באוקטובר 2017, על ידי הממונה, ואשר מטרתו יצירת כרית ביטחון כתנאי לחלוקת דיבידנד כאמור.

הון היעד אשר משמש ככרית ביטחון לחלוקת דיבידנד ונקבע על ידי דירקטוריון החברה, הינו בשיעור של 110% מיחס כושר הפרעון הנדרש, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, בהתאם להוראות הסולבנסי החלות על חברות הביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר אשר פורסמו על ידי הממונה לעניין זה (להלן: "הוראות המעבר").

יצוין, כי בהתאם להחלטה הנ"ל, הון היעד לצורך חלוקת דיבידנד, ייבנה בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7%) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד על שיעור של 115% מיחס כושר הפרעון הנדרש. מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

2. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II החל על החברה

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "חוזר סולבנסי") שנועדו לכוון משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל. זאת, בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה "Solvency II" (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מיום 30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, מכשיר הון רובד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Margin Risk).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכונים שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

2. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II החל על החברה (המשך)

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון (המשך)

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לדרישות ההון כדלהלן:

(א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

(ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות על ידי המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2017 ואילך
בחדש דצמבר 2017 פורסם חוזר "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". בחדש אוגוסט 2018 נשלחו מכתבים למנהלי חברות הביטוח הכוללים הוראות והבהרות בקשר לחוזר זה. החוזר על הבהרותיו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2017 יפורסם באתר האינטרנט של החברה; בגין נתוני דצמבר 2018 עד 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח על נתוני דצמבר 2018. כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

על פי חישוב שביצעה החברה על בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר, 2017, נכון ליום 30 ביוני, 2018 קיים לחברה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר.

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקר מודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים, ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

2. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II החל על החברה (המשך)

כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, שהטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל, כגון: אופן חישוב ריבית ההיוון, פעולות הנהלה בעת תרחיש קיצון וגורמים נוספים.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

3. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017 (להלן - המכתב), חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי לא יפחת מהון יעד שקבע דירקטוריון החברה.

על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה, וכן תכנית שרות חוב מעודכנת של חברת האחזקות המחזיקה בחברה שאושרה על ידי דירקטוריון חברת האחזקות; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

בחודש דצמבר 2017 קיבלה החברה את אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר הסולבנסי, בהתאם להוראות חוזר גילוי סולבנסי.

החישוב שערכה החברה ליום 31 בדצמבר, 2017, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, משקף יחס כושר פרעון כלכלי גבוה מיחס כושר הפרעון הנדרש על פי המכתב.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו- "שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 3, 6-14, סעיף ג' ס"ק 6 וסעיף ד' ס"ק 1 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או חברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 1, 2, 4 ו-5 להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושלא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיבות ובסכום החורגים מהוראות הדין.	ביום 19 ביולי 2016, החליט בית המשפט המחוזי לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. עילת התביעה העיקרית שאושרה היא עשיית עושר ולא במשפט, תוך דחיית עילות נטענות נוספות. הסעד המבוקש הינו החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה וצו עשה המורה לנתבעת לתקן את התנהלותה. ביום 26 בספטמבר 2016, הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון בדבר דחיית הטענה הפרטנית כנגד חלק מהמשיבות (ובכללן החברה), שעניינה גביית "תת שנתיות" בשיעור העולה (לפי הטענה) על המותר בדין. הערעור, כאמור, מצוי בשלב הסיכומים. ביום 3 בנובמבר 2016, הגיש המבקש כתב תביעה מתוקן. ביום 15 בדצמבר 2016, הגישה החברה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. ביום 8 בינואר 2017, הגישו המשיבות כתב הגנה. ביום 29 במרס, 2017 ובהמשך לבקשת עיכוב ביצוע שהגישה החברה, קבע בית המשפט העליון כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבר"ע ובערעור. ביום 31 במאי 2018, ניתן פסק דין המקבל את הבר"ע ודוחה את הערעור ואולם, ביום 26 ביוני 2018 הגיש התובע בקשה לדיון נוסף בפסק הדין.	כ- 2.3 מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו להחברה כ- 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
2.	04/2008 בי"ד אזורי לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים עיקריים מבוקשים: קביעה כי: א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) 1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או 2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלטה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב. ביום 23 בפברואר, 2016, החליט ביה"ד לבקש עמדת הפיקוח בנוגע לתובענה. ביום 22 בדצמבר 2016, ניתנה עמדת הממונה, לפיה הוא מתנגד לבקשת האישור ובעד קבלת הערעור.	מאות מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח בראות נ' החברה.	הטענה בתובענה היא שבפוליסות ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה החברה תוך קביעה כי שמורות לה כל טענותיה, היה ויוגש ערעור על פסק הדין הסופי. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה החברה כתב הגנה. ביום 8 במאי, 2016 ניתן פסק דין הדוחה את התובענה. ביום 23 ביוני 2016, הגישה התובעת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את התובענה. ביום 19 ביולי 2017, קבע בית המשפט העליון, כי בהסכמת הצדדים (שהתקבלה בעקבות המלצת בית המשפט), תתקבל בקשת החברה לצירוף ראיה נוספת בערעור, ומשכך הוחזר הדיון בקשר עם הראיה הנוספת לבית המשפט המחוזי לצורך מתן פסק דין משלים. כן נקבע כי זכויות הצדדים שמורות להם בהתייחס לפסק דינו המשלים של בית המשפט המחוזי. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובראות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	ביום 23 ביוני, 2015, אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית לגבי חלק מהעילות והסעדים שנתבקשו. ביום 29 בספטמבר 2016, הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה. ביום 14 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט על מינוי בודק (ר"ח) לבדיקת הסכם הפשרה.	כ-225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
5.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא מבוטח של המשיבות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 - 2003, ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים".	ביום 10 ביוני, 2015, הוגש הסדר פשרה על ידי הצדדים, לאישור בית המשפט ("הסדר הפשרה"). ביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסדר הפשרה ועל קבלת התייחסות היועץ המשפטי לממשלה להסדר. ביום 18 באוקטובר, 2015, ובהמשך להגשת חוות דעת הבודק והתנגדות שהוגשה להסדר הפשרה, התקיים דיון בו הביע בית המשפט עמדתו הראשונית לפיה נטייתו הברורה הינה שלא לאשר את ההסדר כפי שהוגש ותוך שהוא ממליץ לצדדים לשפר את תנאי ההסדר באופן משמעותי. ביום 21 בנובמבר, 2016, דחה בית המשפט את הסדר הפשרה וכן אישר באופן חלקי את התובענה כייצוגית. ביום 12 בינואר, 2017, הגישו המבקשים כתב תביעה בתובענה הייצוגית. ביום 16 במאי 2017, הגישו המשיבות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור ועל דחיית הסדר הפשרה. ביום 12 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט העליון בבקשה לעיכוב ביצוע, לפיה ההליך המתנהל בבית המשפט המחוזי יותלה עד להחלטה אחרת. ביום 6 בפברואר 2019, הודיעו המשיבות, בהמשך להצעת בית המשפט העליון, על משיכת בקשת רשות הערעור, ולפיכך התובענה לגופה תחזור לדיון בבית המשפט המחוזי לתחילת שלב ההוכחות.	סך של כ- 254 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ-2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
6.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' החברה	התעלמותה (לפי הטענה) של הנתבעת במודע ובמכוון, כמדיניות, מחובתה על פי דין ומכוח ההלכה הפסוקה, כאשר היא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית כדין. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, קיפוח, הפרת הוראות הממונה והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: להצהיר ולקבוע כי הנתבעת מפרת את חובתה לצרף ריבית והצמדה כדין לתגמולי ביטוח המשולמים על ידה ולהורות לה לתקן את מדיניותה באופן מיידי מכאן ואילך; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה כדין כהגדרתה בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 או בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית שנקבעה בפוליסה (הגבוה מביניהם), בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל, או לחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לנתבעת ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום חסר שבוצע על ידה, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בחסר ועד למועד בו תשלם הנתבעת לחברי הקבוצה את הריבית הצמודה; בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי, להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-50 מיליוני ש"ח לכל הפחות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' החברה וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות	גביית דמי ניהול גבוהים בהרבה מן הראוי, בשל כך שהנתבעות חולקות את דמי הניהול עם הסוכנים וכשהן משלמות לסוכנים שיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן, ובכך לפי הטענה, הן גורמות לסוכנים להימצא בניגוד עניינים, תוך הפרת חובת הנאמנות שלהן כלפי חברי הקבוצה. עילות התביעה: הפרת חובת הנאמנות שהן חבות מכוח חוק הגמל; פעולה בניגוד אינטרסים מול הסוכנים; הפרת תקנון הקרן; רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט וחוסר תום לב בקיום חוזה. סעדים עיקריים מבוקשים: סעד הצהרתי לפיו הנתבעות חייבות לשנות את הסדר התגמול עם הסוכנים ולהתאימו לחוק; קביעת דמי הניהול הנכונים ואת העמלה הראויה שיש לשלם לסוכנים וחיוב הנתבעות בהחזרת דמי הניהול שנגבו על ידן ביתר.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה בקשה לסילוק על הסף בשל העדר יריבות. ב"כ התובעים הודיע כי "מתוך פליטת קולמוס וטעות סופר" הוגשה הבקשה כנגד מבטחים פנסיה וגמל ולא כנגד החברה. ביום 3 באפריל 2017 קבע בית המשפט כי התביעה נגד מנורה מבטחים פנסיה וגמל תמחק ובמקומה תבוא מנורה מבטחים ביטוח. מנורה הגישה תגובתה לבקשה.	לפי הערכה כ- 2 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
8.	09/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב (מקיף) נ' החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות	גביית דמי הביטוח ביתר בגין ביטוח רכב מקיף, המחושים לפי שווי רכב גבוה משווי הרכב בפועל כפי שהוא משוקלל על ידי הנתבעת בעת מקרה ביטוח של אובדן גמור, במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", ובפרט כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוק חוזה הביטוח, היות החוזה פסול ולא חוקי ונוגד את תקנות הציבור, חוסר תום לב, גזל לפי דיני הנזיקין ועוד. סעדים עיקריים מבוקשים: לחייב את המשיבות להשיב את הסכומים שנגבו ביתר בניגוד לדין מהמבוטחים, בצירוף ריבית כדין; להצהיר כי המשיבות אינן רשאיות לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; ליתן צו מניעה האוסר על המשיבות להמשיך בפרקטיקה של הגבייה ביתר כאמור וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו, בשבע השנים האחרונות, ביטוח מקיף מאת המשיבות בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, שבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג אובדן גמור או אובדן גמור להלכה יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 27 בדצמבר 2017, ניתן פסק-דין בו דחה בית המשפט את בקשת האישור. בהמשך לאמור, ביום 8 בפברואר 2018, הגישה התובעת הייצוגית ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור.	כ-550 מיליון ש"ח לכל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	03/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה.	הפחתה מתגמולי הביטוח סכומי מע"מ ו/או פיצוי בגין ירידת ערך וביצוע תשלום מופחת של שכר טרחת שמאי, לכאורה, בניגוד לדין. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, תרמית, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב) התשמ"ו-1986 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב. סעדים עיקריים מבוקשים: חיוב המשיבה להשיב את סכומי המע"מ, סכומי ירידת הערך שלא שולמו לחברי הקבוצה וכן את סכומים שלא שולמו בהחזר שכר טרחת שמאי, בערכים ריאליים כשהם כוללים הפרשי הצמדה וריבית כדין; ולקבוע כי שיטת ההפחתה לפיה פועלת המשיבה מנוגדת לדין ולהורות למשיבה לחדול מין השימוש בה.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי אשר לא תיקן את הנזק שנגרם לרכוש המבוטח עובר להגשת תביעה לקבלת תגמולי ביטוח, ושולמו לו פיצויים, תגמולי ביטוח ו/או שיפוי ו/או החזר שכר טרחת שמאי, שלפי הטענה, הופחתו מהם סכומים בניגוד לדין, ובכלל זה סכום המע"מ ו/או ירידת הערך, או חלקם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התיק הופנה לגישור.	לא כומת. הוערך בכ- 60 מיליון ש"ח בשנה.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
10.	09/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת "טופ פייננס" נ' החברה.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") וזאת מעבר לדמי הניהול, בהיעדר, לכאורה, הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר זכות חוזית לביצועה תוך הפרת הפוליסה, תוך הטעיה, אי גילוי, חוסר תום לב והפרת חובת הנאמנות. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו האוסר על החברה לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבאי כוחו.	כל בעלי פוליסת "טופ פייננס" של הנתבעת, בעבר ובהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-23.6 מיליוני ש"ח.
11.	09/2016 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית פרמיות, לכאורה, מן המבוטחים בביטוח בריאות, בגין כיסויים מיותרים שהמבוטחים אינם זקוקים להם, וכן מכירה, לכאורה, במודע ובמכוון, פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטח אין כל צורך בהם, שכן הוא מחזיק בביטוח בריאות משלים מטעם קופת החולים אליה הוא משתייך. עילות התביעה: הטעיה, התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, הפרה של הוראות הדין לרבות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרה של הוראות חוזר הממונה מס' 6-1-2007 וכן תניה מקפחת בחוזה אחיד בניגוד לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו לכאורה שלא כדין; (ב) צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן כפי המתואר בתובענה; (ג) תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם בשיעור יחסי לשווי הסעד ממנו ייהנו חברי הקבוצה; (ד) כל סעד נוסף כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כלל מבוטחי הנתבעת בשבע השנים האחרונות, בפוליסת בריאות הכוללת כיסויים חופפים באופן מלא או חלקי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-4.45 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של החברה הוערך בכ-314 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
12.	01/2017 בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בביטוח מנהלים נ' החברה.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות"), בפוליסות ביטוחי מנהלים המשווקות על ידי הנתבעת, וזאת, לפי הטענה, מעבר לדמי הניהול ו/או דמי הביטוח ובהיעדר הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה, הפרת חובת האמון, הפרת חובת הגילוי והפרת חובת תום הלב במשא ומתן, מסירת תיאור מטעה תוך הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) פיצוי של חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם לכאורה תוך השבת כלל הסכומים שנגבו לכאורה בניגוד לפוליסה כנטען לעיל, והעברתם ישירות ליתרת הכספים הצבורה בפוליסה; (ב) צו האוסר על הנתבעת לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות כאמור; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	המבוטחים כל בביטוחי שווקו על ידי הנתבעת (משתתף ברווחים, "מרב", "סטטוס" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות השקעות הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לגבות הוצאות אלו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ-185 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	07/2018 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה	אי פיצוי מבוטחים שרכשו "פוליסות לביטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון", בגין נזק של ירידת ערך שנגרם לרכבם עקב תאונה מכוסה. עילות התביעה העיקריות הינן: הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט הטעיה חוסר תום לב וניצול מצוקה ותנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: להוציא צו עשה/סעד הצהרתי ולהורות לנתבעת להכיר בנזק של ירידת ערך עקב תאונה כנזק מכוסה על פי הפוליסה; לפצות את מבוטחיה בגין נזק של ירידת ערך עקב תאונה וליתן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט הנכבד כצודק בנסיבות העניין	כל מבוטחי המשיבה, אשר בוטחו ב'פוליסה לביטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון', ואשר ארעה לרכבם תאונת דרכים, בעקבותיה נגרם לרכבם נזק של ירידת ערך אשר המשיבה לא פיצתה אותם בגינו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	63 מיליון ש"ח
14.	12/2018 מחוזי-ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח מבנה נ' החברה ואח'	עניינה של התובענה בטענה לגבייה ביתר, בניגוד לדין, של פרמיות ביטוח מיותרות בגין פוליסות ביטוח מיותרות שהופקו לבעלי מבנים - שנטלו הלוואת משכנתא ונדרשו לבטח את המבנה לטובת הבנק המלווה - למרות שבעת הפקתן, היתה כבר קיימת, בין אם אצל אותו מבטח ובין אם אצל מבטח אחר, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה, והכל, על פי הטענה, תוך הפרה של הוראות הדין ותוך הטעיית המבוטחים. עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר: הטעייה, הפרת חובת תום הלב, רשלנות, עשיית עושר ולא במשפט, והפרת חובה חקוקה. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם: החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו מהם, לפי הטענה, שלא כדין, וכן צו עשה המורה למשיבים לשנות את דרך פעולתם.	כל מי שנטל הלוואת משכנתא מאחד או יותר מהמשיבים 4-7 ובוטח ע"י אחת או יותר מהמשיבות 1-3 בפוליסת ביטוח מבנה המהווה אחת מתוך שתי הפוליסות או יותר בקשר לאותו מבנה במהלך אותה תקופה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה	כ- 280 מיליוני ש"ח לכלל הנתבעות

ג. תובענות אחרות:

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	03/2016 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	חיוב בפרמיה מוגדלת (בגין הגדלת סכום הביטוח) למן ה- 1 לחודש בו הוגדל סכום הביטוח בפוליסות ביטוח מבנה, גם באותם מקרים שבהם בפועל הורחבה הפוליסה (כלומר, סכום הביטוח הוגדל) לאחר ה- 1 לחודש.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 במרס 2017, הוגש על ידי הצדדים הסדר פשרה ("ההסדר") לאישור בית המשפט. ביום 25 בדצמבר, 2017 הוגשה התנגדות להסכם הפשרה.	כ- 14 מיליון ש"ח.
2.	01/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברה נוספת.	גביית יתר על ידי הנתבעות, תוך הימנעות מלנהוג כלפי המבוטחים על פי פרקטיקה נוהגת, לפי הטענה, של הפחתה בדמי הביטוח בעת חציית מדרגת גיל ו/או ותק נהיגה המזכה בהפחתה בפרמיית הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף 6(4) להלן.	חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 12.25 מיליון ש"ח.
3.	06/2017 מחוזי - מרכז	מעסיקים/מעבידים נ' החברה (תביעת שיבוב)	השבתם של דמי הפגיעה ששילמו מעסיקים/מעבידים למוסד לביטוח לאומי (להלן: "דמי הפגיעה" ו-"המל"ל", בהתאמה) בגין תקופת הזכאות לדמי פגיעה כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 בעקבות תאונות דרכים שנגרמו לעובדיהם ואשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המל"ל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. הבקשה מצויה בשלב הסיכומים.	כ - 14.5 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
4.	9/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעות מפרות את הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), בכך שאינן מוסיפות לסכומי הכסף ששילמו למבקשים וחברי הקבוצה הנטענת כפי שנפסקו על ידי רשות שיפוטית, הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה, במקרים בהם הן שילמו סכומים כאמור במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרתו בחוק).	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	מוערך על ידי התובעים בעשרות מיליוני ש"ח לכלל הנתבעים.
5.	12/2017 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אחריות נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוח אחריות, החברה מתפשרת או מגיעה להסכמות עם הצד שכנגד, בשם המבוטח, מבלי לקבל את אישורו או הסכמתו של המבוטח ומבלי למסור למבוטח הודעה בהתאם להוראות סעיף 68 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981 ("חוק חוזה הביטוח").	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	6.3 מיליוני ש"ח.
6.	02/2018 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח חיים נ' החברה ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וגובות ממבוטחים אשר נטלו מהן הלוואה דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה בקשר עם העמדה הלוואה ו/או עריכת מסמכי הלוואה ו/או גביית תשלומי פירעון הלוואה ו/או ניהולה של ההלוואה, ומשלשלות כספים אלה לכיסן הפרטי במקום להעבירן לקופת המבוטחים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 5 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענה מהותיות אחרת:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2016 מחוזי - מרכז	סוכן נ' החברה	לטענת הסוכן (התובע) בשל הפרת ההסכם בינו לבין החברה ובשל הפרת חובת הזהירות שלה כלפיו, בוטלו פוליסות ביטוח שתווכו על ידו בשיעורים ניכרים וסוכנות הביטוח שבבעלותו קרסה. במקביל מתנהל הליך בהוצאה לפועל אגב בקשה לביצוע שטר שהוגשה על ידי החברה.	ביום 19 ביוני 2016, הגיש הסוכן תביעה כנגד החברה. ביום 1 בספטמבר 2016, הגישה החברה כתב הגנה. ביום 6 באפריל 2017, קיבל בית המשפט העליון את בקשת הצדדים לאיחוד הליך התובענה של הסוכן עם ההליך לביצוע שטר שהוגש על ידי החברה. בהמשך להליך גישור שלא צלח, הדיון בבקשת האישור חוזר לביהמ"ש המחוזי.	כ- 35 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	11/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	הפחתת סכומי הנזק הנתבעים על ידי צד ג', בטענה ל"רשלנות תורמת" מצדו של צד ג', ללא הנמקה. וזאת, בניגוד להוראות הדין וחוזרי הממונה.	ביום 30 במרס 2018, הגישו הצדדים בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה. ביום 10 ביולי 2018, הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר הפשרה וביום 27 בינואר 2019, ניתן פסק דין המאשר את הסדר הפשרה, ובכך באה התובענה לידי סיום.	לפחות 3 מיליון ש"ח.
2.	11/2017 מחוזי - מרכז	ויצו נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גובות פרמיות ביטוח, הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, וזאת למרות העובדה שמבוטחים אלו כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי או הפסיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה את גבית תוספת הסיכון.	ביום 12 בפברואר 2019, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות התובעים מהתובענה ומבקשת האישור, ובכך באה התובענה לידי סיום.	מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד הקבוצה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי הקבוצה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע	כמות תביעות	
אלפי ש"ח		
		תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
483,000	2	צוין סכום המתייחס לקבוצה
		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס
225,000	1	סכום ספציפי לקבוצה
-	1	לא צוין סכום התביעה
		בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
697,650	11	צוין סכום המתייחס לקבוצה
		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס
2,830,000	3	סכום ספציפי לקבוצה
-	2	לא צוין סכום התביעה
35,000	1	תביעות מהותיות אחרות (*)

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 33 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2018 כ- 36 מיליוני ש"ח).

(*) ראה סעיף ד' לעיל

הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של החברה, אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לחברה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה החברה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר תחולתם עתידית. כנגד החברה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים על פי תוכניות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בחברה ו/או מעביר אליה בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול החברה, ניהול זכויות מבוטחים בה וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי החברה, לרבות החזר כספים למבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקת החברה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בחברה, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בחברה לרבות סוכנות הביטוח המאוחדת וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באור 7: - אירוע מהותי בתקופת הדיווח

שינויים בריבית

החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח בריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי, בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. להלן מפורטים השינויים כתוצאה משינוי בריבית חסרת סיכון:

לשנה		
שהסתיימה		
ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2018	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

(67,908)	(10,527)	88,767	עדכון העתודה המשלימה לגמלאות בעקבות השינוי בשיעור ריבית ההיוון המשמש לחישובה
----------	----------	--------	--

עדכון בעקבות בחינת נאותות העתודות:

31,444	(12,922)	(44,242)	בביטוח חיים
(44,783)	(32,602)	(3,192)	בביטוח בריאות
(13,339)	(45,524)	(47,434)	סך הכל השפעה בעקבות בחינת נאותות העתודות
(15,705)	(11,962)	(8,402)	שינוי בהתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי
(96,952)	(68,013)	32,931	סך הכל לפני מס

באור 8: - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

דיבידנד

ביום 27 במאי, 2019, החליט דירקטוריון החברה, על חלוקת דיבידנד בסך של 50 מיליוני ש"ח, המהווים 0.22 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. ההחלטה התקבלה לאחר בחינת יחס כושר הפרעון של החברה והעמידה ביעד ההון שהוגדר על ידי דירקטוריון החברה.

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי ביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 במרס, 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי ביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי ביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי ביניים נפרד מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי ביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון כפי שנקבעו בחוזר ביטוח 15-1-2015.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
27 במאי, 2019

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

1. בדיקת ירידת ערך בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נעשית לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 36 - ירידת ערך נכסים ולא לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 28 - השקעות בחברות כלולות.

2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין של חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
נכסים בלתי מוחשיים	497,497	410,597	514,981
הוצאות רכישה נדחות	1,200,753	1,190,772	1,231,424
רכוש קבוע	627,394	601,728	633,262
השקעות בחברות מוחזקות	146,895	145,538	132,621
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	70,435	76,942	70,527
נדל"ן להשקעה אחר	479,918	474,548	480,002
נכסי ביטוח משנה	1,754,489	1,786,978	1,822,591
נכסי מסים שוטפים	40,231	50,555	50,890
חייבים ויתרות חובה	352,430	321,453	267,393
פרמיות לגבייה	616,124	803,936	785,993
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	25,160,495	23,335,976	26,246,852
השקעות פיננסיות אחרות:			
נכסי חוב סחירים	3,199,118	3,466,116	3,292,956
נכסי חוב שאינם סחירים	6,762,653	6,624,300	6,811,348
מניות	387,578	310,899	411,620
אחרות	1,207,953	1,263,070	1,142,584
סה"כ השקעות פיננסיות אחרות	11,557,302	11,664,385	11,658,508
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	1,519,221	2,195,895	1,886,281
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	243,009	252,591	352,722
סך כל הנכסים	44,266,193	43,311,894	46,134,047
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה	27,108,723	25,847,380	28,465,403

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון:
291,332	291,332	291,332	הון מניות
333,486	333,486	333,486	פרמיה על מניות
221,314	320,697	309,717	קרנות הון
789,715	653,467	805,859	עודפים
1,635,847	1,598,982	1,740,394	סה"כ הון
			התחייבויות:
12,672,695	12,631,284	13,064,074	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
26,643,987	25,793,845	28,048,953	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
139,107	161,811	186,840	התחייבויות בגין מסים נדחים
121,823	123,264	128,188	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,370,294	1,308,423	1,387,959	זכאים ויתרות זכות
1,682,440	1,694,285	1,577,639	התחייבויות פיננסיות
42,630,346	41,712,912	44,393,653	סך כל ההתחייבויות
44,266,193	43,311,894	46,134,047	סך כל ההון וההתחייבויות

27 במאי, 2019
תאריך אישור הדוחות הכספייםארי קלמן
יו"ר הדירקטוריוןיהודה בן אסאייג
מנהל כללירן קלמי
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
6,651,388	1,790,813	1,635,017	פרמיות שהורווחו ברוטו
778,558	190,642	201,139	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
5,872,830	1,600,171	1,433,878	פרמיות שהורווחו בשייר
340,769	162,175	1,312,816	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
209,133	59,557	99,706	הכנסות מדמי ניהול
129,267	32,861	31,842	הכנסות מעמלות
4,791	-	53	הכנסות אחרות
6,556,790	1,854,764	2,878,295	סך כל ההכנסות
5,355,783	1,657,641	2,587,818	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(522,168)	(162,505)	(122,612)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,833,615	1,495,136	2,465,206	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,107,149	279,477	286,600	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
356,400	89,116	85,708	הוצאות הנהלה וכלליות
454	69	-	הוצאות אחרות
84,247	13,702	14,177	הוצאות מימון
6,381,865	1,877,500	2,851,691	סך כל ההוצאות
(11,787)	(2,452)	(240)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
163,138	(25,188)	26,364	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
44,270	(10,186)	7,375	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
118,868	(15,002)	18,989	רווח נקי (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום	ביום 31 במרס		
31 בדצמבר	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
118,868	(15,002)	18,989	רווח נקי (הפסד)
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת</u>
			<u>הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
13,744	5,648	(5,043)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(116,770)	(320)	152,305	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(97,288)	(35,857)	(23,251)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
24,883	3,572	10,309	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
(175,431)	(26,957)	134,320	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(64,820)	(11,231)	47,641	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
4,699	1,931	(1,724)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של הפסד כולל אחר
(115,310)	(17,657)	88,403	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת</u>
			<u>הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד</u>
(2,247)	-	-	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
6,470	2,856	(3,694)	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
4,223	2,856	(3,694)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
1,695	976	(1,263)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
2,528	1,880	(2,431)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
(112,782)	(15,777)	85,972	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
6,086	(30,779)	104,961	סך-הכל רווח (הפסד) כולל

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2019						
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף		
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
3,292,956	-	3,264,638	28,318	ב	נכסי חוב סחירים	
6,811,348	6,811,348	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
411,620	-	398,586	13,034	ד	מניות	
1,142,584	-	1,083,848	58,736	ה	אחרות	
11,658,508	6,811,348	4,747,072	100,088		סה"כ	
ליום 31 במרס, 2018						
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף		
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
3,466,116	-	3,450,890	15,226	ב	נכסי חוב סחירים	
6,624,300	6,624,300	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
310,899	-	298,552	12,347	ד	מניות	
1,263,070	-	1,203,241	59,829	ה	אחרות	
11,664,385	6,624,300	4,952,683	87,402		סה"כ	
ליום 31 בדצמבר, 2018						
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף		
מבוקר						
אלפי ש"ח						
3,199,118	-	3,165,843	33,275	ב	נכסי חוב סחירים	
6,762,653	6,762,653	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
387,579	-	375,190	12,389	ד	מניות	
1,207,953	-	1,164,601	43,352	ה	אחרות	
11,557,303	6,762,653	4,705,634	89,016		סה"כ	

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 31 במרס, 2019			
הערך בספרים	עלות מופחתת		
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח		
1,493,136	1,448,148	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,773,542	1,744,665	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
26,278	26,378	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,292,956	3,219,191	סך הכל נכסי חוב סחירים	
13,927		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
ליום 31 במרס, 2018			
הערך בספרים	עלות מופחתת		
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח		
1,890,665	1,824,927	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,564,572	1,528,170	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
10,879	10,983	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,466,116	3,364,080	סך הכל נכסי חוב סחירים	
5,343		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
ליום 31 בדצמבר, 2018			
הערך בספרים	עלות מופחתת		
מבוקר	אלפי ש"ח		
1,470,204	1,458,498	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,697,747	1,746,443	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
31,167	32,788	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,199,118	3,237,729	סך הכל נכסי חוב סחירים	
7,385		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2019	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,578,062	2,711,379
-----------	-----------

4,382,813	4,099,969
-----------	-----------

7,960,875	6,811,348
-----------	-----------

	70,952
--	--------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2018	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,551,363	2,741,775
-----------	-----------

4,174,622	3,882,525
-----------	-----------

7,725,985	6,624,300
-----------	-----------

	97,451
--	--------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2018	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,413,661	2,655,673
-----------	-----------

4,256,439	4,106,980
-----------	-----------

7,670,100	6,762,653
-----------	-----------

	76,241
--	--------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. מניות

ליום 31 במרס, 2019		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
358,065	337,432	מניות סחירות
53,555	53,210	מניות שאינן סחירות
411,620	390,642	סך הכל מניות
44,802		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
295,648	261,547	מניות סחירות
15,251	17,264	מניות שאינן סחירות
310,899	278,811	סך הכל מניות
28,649		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2018		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
347,773	347,032	מניות סחירות
39,806	39,641	מניות שאינן סחירות
387,579	386,673	סך הכל מניות
49,004		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2019		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
661,791	620,863	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
480,793	405,670	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,142,584	1,026,533	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
42,844		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
965,520	891,813	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
297,550	264,881	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,263,070	1,156,694	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
38,734		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2018		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
779,722	776,153	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
428,231	369,846	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,207,953	1,145,999	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
39,218		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.
